

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Α Ρ Ε Ι Ο Υ Π Α Γ Ο Υ

Άριθ. 497/1978 Όλομελείας (1)

Πρόεδρος ό κ. Γ. ΚΑΡΑΜΑΝΟΣ
Εισηγητής ό κ. Γ. ΠΑΝΤΑΖΟΠΟΥΛΟΣ άρροπαγιτής
Δικηγόροι όί κ.κ. Ί. Πασσιάς και Μ. Παπακωνσταντίνου

Συμμετοχή, βάσει άποφάσεως Μονομελοΰς, λαμβάνοντας άσφαλιστικά μέτρα, εις γενικήν συνέλευσιν μετόχων Άνωνύμου Έταιρείας, δια μετοχών άποκτηθεισών δια διαθήκης, κρινούσης προσωρινώς διαθήκην έγκυρον, έκκρεμούσης τακτικής δίκης περι του κύρους αΰτης.— δια τής έπιτραπίσης ψήφου άποφασίς συνελεύσεως περι αύξήσεως κεφαλαίου.— άμετάκλητος άποφασίς έπί τακτικής δίκης, άποφαινομένη άκυρον τήν διαθήκην, λόγω άνικανότητος διαθέτου.— έν τούτοις, άποφασίς συνελεύσεως περι αύξήσεως έγκυρος και άμετάτρεπτος (μειοψηφία).

Έπειδή, μετά τήν ύπ' άριθ. 1022/1977 άποφασιν του Α' τμήματος, ήτις δια πλειοψηφίας μιάς ψήφου έκρινεν άπορριπτούς τους πρώτον και δεύτερον λόγους τής άπό 18.2.1977 αίτήσεως του Α.Π. ** περι άναιρέσεως τής ύπ' άριθ. 6556/1976 άποφάσεως του Έφετείου Άθηνών και παρέπεμψεν αΰτους εις τήν Όλομέλειαν, παραδεκτώς χωρεί ή ένώπιον αΰτης συζήτησις, κατ' άρθρ. 563 § 2 έδ. β' ΚΠολΔ.

Έπειδή, εκ των διατάξεων των άρθρ. 28, 30 και 35α του β.δ. 174/1963 «περι κωδικοποίησεως των διατάξεων του ν. 2190/1920 εις ένιαΐον κείμενον» σαφώς προκύπτει ότι ή γενική συνέλευσις άνωνύμου έταιρίας συγκροτείται μόνον εκ προσώπων έχόντων, κατά τον χρόνον συγκλήσεως τής, τήν ιδιότητα του μετόχου αΰτης και ότι ή άποφασίς τής γενικής συνελεύσεως, τής όποίας μετέσχε πρόσωπον στερούμενον τής ιδιότητος του μετόχου, είναι άκυρος. Έτέρωθεν, εκ των διατάξεων των άρθρ. 682 (726), 693 (737), 694 (738), 695 (739), 696 (740) § 3 και 698 (742) ΚΠολΔ σαφώς συνάγεται ότι το ύπό του άρμοδίου δικαστηρίου διαταχθέν άσφαλιστικόν μέτρον δια τήν εξασφάλισιν ή τήν διατήρησιν δικαιώματος και ύπό αίρεσιν ή προθεσίαν ή ρύθμισιν καταστάσεως, όπερ δύναται να συνίσταται και εις πάν εκ των περιστάσεων κατά τήν κρίσιν του πρόσφορον μέτρον (732 (778) ΚΠολΔ), αίρεται μόνον αΰτοδικαίως έν παραλείψει έμπροθέσμου άσκήσεως τής άγωγής δια τήν κυρίαν ύπόθεσιν ή παροχήν όρισθείσης έγγυοδοσίας, ανακαλείται δε ή μεταρρυθμίζεται, έν όλω ή έν μέρει, τή αίτήσιν του έχοντος έννομον συμφέρον, δυνητικώς μόνον, άν έπήλθε μεταβολή των πραγμάτων δικαιολογούσα τήν άνάκλησιν ή μεταρρυθμισιν, ύποχρεωτικώς δε, άν έκδοθη έπί τής δίκης περι τής κυρίας ύποθέσεως άποφασίς κατά του ζητήσαντος το άσφαλιστικόν μέτρον και καταστή τελεσιδικος, ή όριστική τοιαύτη ύπερ αΰτου και εκτελεσθη και ότι, εις περιπτώσιν άνακλήσεως τής διαταξάσης το άσφαλιστικόν μέτρον άποφάσεως, δοθέντος ότι άντικείμενον τής περι αΰτης (άνακλήσεως) δίκης είναι οΰχι ή νομιμότης του διαταχθέντος άσφαλιστικού μέτρον,

(1) Δημοσιεύεται πρό τής σειράς της Έλόγου του ένδιαφέροντος του θέματος. Συναφές το έν άρχή του παρόντος άρθρον του κ. Ί. Π. Πασσιάς.

άλλ' ή τοιαύτη και το κατ' οΰσίαν έπιτρεπτόν τής περαιτέρω ίσχύος του, συντρεχούσης προς τοΰτο περιπτώσεως, αι συνεπεία του διαταχθέντος άσφαλιστικού μέτρον έν τώ μεταξύ ένεργηθείσαι πράξεις και αι έξ αΰτων έννομοι συνέπειαι και ως εκ τής δια τής διαταξάσης τουτο άποφάσεως, έχούσης ίσχυν προσωρινού δεδικασμένου, προσωρινής διαπλάσεως τής έννόμου σχέσεως και τής μη διαγνώσεως αΰτης μέχρι τής εκδόσεως άποφάσεως έν τή περι αΰτης κυρία δίκη, δέν άνατρέπονται, έν τή έννοία να θεωρώνται αΰται και αι έξ αΰτων συνέπειαι ως οΰδέποτε γενόμεναι και μάλιστα αΰτοδικαίως, αλλά δια τής διατασσομένης άνακλήσεως τής διαταξάσης το άσφαλιστικόν μέτρον άποφάσεως, άνακόπτεται ή τε νομιμότης τής συνεπίσεως τής ίσχύος αΰτης και ή δημιουργία έξ αΰτης έφεξής έννομων συνεπιών και δια τήν εκ τής εκτελέσεως της προσγενομένην τυχόν ζημίαν ύποχρεούται εις άποζημιώσιν του ζημιωθέντος, κατ' άρθρ. 703 (747) ΚΠολΔ, ό ζητήσας να διαταχθη το άσφαλιστικόν μέτρον, άν οΰτος έννώριζεν ή εκ βαρείας άμελείας ήγνώσει τήν μη ύπαρξιν του εις ό άφεώρα το άσφαλιστικόν μέτρον δικαιώματος. Έάν δε, ως εκ τής φύσεως και του σκοπου του διαταχθέντος άσφαλιστικού μέτρον, ή περι αΰτου έκδοθείσα άποφασίς ήναλώθη, ώστε να μη συντρέχη περίπτωσις άνακλήσεως τής, αι εκ τής εκτελέσεως αΰτης συνέπειαι παύουν να ίσχύουν άπό και δια τής εκδόσεως αντιθέτου άποφάσεως έπί τής κυρίας, άφορώσης εις τήν έφ' ης και εκείνη έννομον σχέσιν, δίκης ύπό του άρμοδίου δι' αΰτην δικαστηρίου, μη θιγομένων ex tunc των έν τώ μεταξύ γενομένων. Διάφορος έρμηνεία, περι άνατροπής έξ ύπαρχής των άνωτέρω συνεπιών και τας εκδιδομένας, έπί άσφαλιστικών μέτρων άποφασίς θ' άπεστέρει, έν τή οΰσία, παντός περιεχομένου, αλλά και έν κινδύνω θα έθετε τήν άσφάλειαν του δικαίου και των συναλλαγών, ως εκ τής ένδεχομένης άνατροπής και έννομων άποτελεσμάτων, έν τώ μεταξύ έπελθόντων εκ τής εκτελέσεως των, άφορώντων δ' εις τρίτους. Έν προκειμένω το έκδον τήν προσβαλλομένην άποφασιν Έφετείου, ως προκύπτει έξ αΰτης, έδέχθη άνελέγκτως ότι εις τας έν αΰτη άναφερομένας γενικώς συνελεύσεις τής άναιρεσιβλήτου άνωνύμου έταιρίας, μετέσχε και έψήφισε και ό Α.Π.**, εις εκτέλεσιν των ύπ' άριθ. 16996/1969 και 1779/1970 άποφάσεων του Μονομελοΰς Πρωτοδικείου Άθηνών, έκδοθεισών κατά τήν διαδικασίαν των άσφαλιστικών μέτρων, ως κύριος 650 άνωνύμων μετοχών αΰτης, ως εκ διαθήκης κληρονόμος τής μάμμης του Γ.Π.**, αίτινες μετοχαί, ως εκ τής άμφισβητήσεως του επ' αΰτων δικαιώματός του, είχον τεθη ύπό δικαστικήν μεσεγγύησιν και ότι δια τής έπακολουθησάσης ύπ' άριθ. 3683/1973 άποφάσεως του Πολυμελοΰς Πρωτοδικείου Άθηνών, καταστάσης τελεσιδικου, άνεγνωρίσθη άκυρος ή διαθήκη και ως εκ τούτου ότι αι περι των άνωτέρω μετοχαί άνήκον, άπό του θανάτου τής Γ.Π.**, εις

τὸν ἀναιρεσεῖοντα υἰὸν τῆς ὡς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμον αὐτῆς. Βάσει δὲ τῶν δεκτῶν γενομένων περιστατικῶν τούτων, τὸ Ἐφετεῖον ἀπεφήνατο ὅτι ἡ μεταγενεστέρα τῆς ἐκδόσεως τῶν ἀνωτέρω ἀποφάσεων τοῦ Μονομελοῦς Πρωτοδικείου, δι' ὧν ἐπετράπη εἰς τὸν Α.Π.** ὡς ἀσφαλιστικὸν μέτρον ἢ συμμετοχὴ του εἰς τὰς περὶ ὧν πρόκειται γενικὰς συνελύσεις καὶ κατ' αὐτὰς ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ψήφου διὰ τῶν εἰρημένων μετοχῶν, ἀναγνώρισις ὡς ἀκύρου τῆς διαθήκης τῆς μάμμης του, ἐφ' ἧς οὗτος ἐστήριξε τὸ προβληθὲν δικαίωμά του κυριότητος ἐπὶ τῶν μετοχῶν τούτων τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ τὴν ιδιότητά του ὡς μετόχου αὐτῆς, δὲν συνεπάγεται αὐτοδικαίως καὶ τὴν ἀκυρότητα τῶν ἀποφάσεων τῶν γενικῶν συνελύσεων, εἰς ἃς οὗτος, ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας συνθήκας, μετέσχευ, ὡς μὴ ὑπαρχούσης κατὰ τὸν χρόνον τῆς πραγματοποιήσεως τῶν ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ τῆς ιδιότητος τοῦ μετόχου τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ ἀπέρριψε, μετ' ἐξαφάνισιν τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδικίου ἀποφάσεως, τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσεῖοντος, διώκουσαν τὴν ἀναγνώρισιν ὡς ἀκύρων ἐκ τοῦ ἄνω λόγου τῶν εἰρημένων ἀποφάσεων τῆς γενικῆς συνελύσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀνωνύμου ἐταιρίας. Οὕτως ἀποφηνάμενον τὸ Ἐφετεῖον δὲν παρεβίασεν οὔτε εὐθέως οὐδ' ἐκ πλαγίου τὰς ἐν ἀρχῇ οὐσιαστικὰς διατάξεις τῆς περὶ ἀνωνύμων ἐταιριῶν νομοθεσίας καὶ οἱ δι' ὧν ὑποστηρίζεται τὸ ἐναντίον, παραπεμφθέντες κατὰ τ' ἄνω εἰς τὴν Ὀλομέλειαν, πρῶτος καὶ δεῦτερος τῆς ἐνδίκου αἰτήσεως λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. Κατὰ τὴν γνώμην ὅμως τῆς ἐπιτροπῆς τῶν μελῶν τοῦ δικαστηρίου, ἔδει νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καθόσον ὡς συνάγεται ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἀρθρ. 682, 692 § 4, 695, 731 καὶ 732 ΚΠολΔ ἢ κατὰ τὴν διαδικασίαν τούτων κρίσις εἶναι παρεμπόπτουσα καὶ προσωρινῆς ἰσχύος εἶναι δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον τῆς δίκης περὶ ἀσφαλιστικοῦ μέτρον ἢ διάγνωσις τῆς οὐσιαστικῆς ἀξιώσεως ἢ ἡ ἀναγνώρισις τῆς ὑπάρξεως ἐννόμου σχέσεως, ἀφοῦ ἐπιλαμβάνεται τὸ δικαστήριον τῆς ἐρεύνης τούτων μόνον καθόσον ἀπαιτεῖται πρὸς στήριξιν τοῦ αἰτήματος λήψεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ μέτρον, δι' ὃ ἐντεῦθεν δὲν ἐπηρεάζεται ἡ κυρία δίκη. Ἀπόφασις, ὅθεν, ἐπιτρέπουσα προσωρινῶς ὑπὸ μορφήν ἀσφαλιστικοῦ μέτρον τὴν συμμετοχὴν εἰς τὰς γενικὰς συνελύσεις ἀνωνύμου ἐταιρίας προσώπου, οὔτινος ἀμφισβητεῖται ἡ ιδιότης ὡς μετόχου, δὲν καθιστᾷ ἀπροσβλήτους τὰς κατ' αὐτὰς ληφθείσας ἀποφάσεις ἀλλὰ δύναται νὰ κηρυχθῶσιν αὐταὶ ἀρχῆθεν ἄκυροι, ἐὰν ἤθελεν ἀναγνωρισθῆ ἐν τῇ κυρίᾳ δίκῃ ἡ ἀνυπαρξία τῆς ιδιότητος τοῦ μετόχου καὶ ἐπομένως καὶ τοῦ δικαιώματος συμμετοχῆς εἰς τὴν συνέλευσιν καὶ τὴν λήψιν ἀποφάσεων, τῆς οὕτω γενομένης ἀναγνώρισεως, τῆς ἀκυρότητος ἀποτελοῦσης συνέπειαν τῆς ὀριστικῆς διαγνώσεως τοῦ δικαιώματος ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς κυρίας δίκης. Διάφορον εἶναι τὸ ζήτημα τῆς ἐπιδράσεως τῶν ὀριστικῶς κριθέντων ἐπὶ τῶν ἐν καλῇ πίστει συναλλαγέντων τρίτων βάσει τῆς ἐκδοθείσης ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν μέτρον ἀποφάσεως.